

Na osnovu čl. 189., 212. stav (4) i 248. Zakona o bankama ("Službene novine Federacije BiH," broj: 27/17), člana 5. stav (1) tačka h) i člana 19. stav (1) tačka c) Zakona o Agenciji za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 75/17) i člana 12. stav (1) tačka d) Statuta Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 03/18), Upravni odbor Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine, na sjednici održanoj dana 29.03.2018. godine donosi

ODLUKU
O USLOVIMA I NAČINU VRŠENJA NEZAVISNE PROCJENE VRIJEDNOSTI
IMOVINE I OBAVEZA BANKE PRIJE I U TOKU POSTUPKA
RESTRUKTURIRANJA BANKE

I. OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Predmet odluke

Ovom odlukom propisuju se bliži uslovi i kriteriji koje treba da ispunjavaju društva ili druga lica koja vrše nezavisnu procjenu vrijednosti (u daljem tekstu: nezavisna procjena ili procjena), bliži uslovi i način vršenja nezavisne procjene vrijednosti imovine i obaveza banke prilikom utvrđivanja ispunjenosti uslova za restrukturiranje, te prilikom izbora odgovarajućih instrumenata i mjera restrukturiranja, te uslovi i način vršenja nezavisne procjene nakon pokretanja postupka restrukturiranja.

II. USLOVI I KRITERIJI ZA IZBOR NEZAVISNOG PROCJENITELJA VRIJEDNOSTI

Član 2.

Elementi nezavisnosti

Nezavisni procjenitelj vrijednosti (u daljem tekstu: nezavisni procjenitelj ili procjenitelj), iz člana 189. stav (3) Zakona o bankama (u daljem tekstu: Zakon), će se smatrati nezavisnim ako ispunjava sljedeće uslove:

- a) posjeduje kvalifikacije, iskustvo, sposobnost, znanje i sredstva u skladu sa članom 3. ove odluke;
- b) pravno je odvojen od Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija) i bilo kojeg relevantnog organa javne vlasti ili institucije kojoj je povjereno vršenje javnih ovlaštenja, kao i od banke na koju se procjena odnosi ili bankarske grupe čiji je ta banka član u skladu sa članom 4. ove odluke;
- c) nema zajednički ili suprotan interes u skladu sa članom 5. ove odluke.

Član 3.

Kvalifikacije, iskustvo, sposobnost, znanje i sredstva

- (1) Nezavisni procjenitelj je lice koje posjeduje kvalifikacije, iskustvo, sposobnost i znanje za adekvatno i efikasno obavljanje nezavisne procjene.
- (2) Nezavisni procjenitelj mora raspolagati ili imati pristup, ljudskim i tehničkim resursima za adekvatno i efikasno obavljanje nezavisne procjene, a uzimajući u obzir prirodu, obim i kompleksnost te procjene.
- (3) Za potrebe provođenja nezavisne procjene vrijednosti, nezavisni procjenitelj ne smije:

- a) tražiti ni prihvatati instrukcije ili smjernice od Agencije i bilo kojeg relevantnog organa javne vlasti ili institucije kojoj je povjereno vršenje javnih ovlaštenja, kao i od banke na koju se procjena odnosi ili bankarske grupu čiji je ta banka član,
 - b) tražiti ni prihvatati finansijske ili druge pogodnosti od Agencije i bilo kojeg relevantnog organa javne vlasti ili institucije kojoj je povjereno vršenje javnih ovlaštenja, kao i od banke na koju se procjena odnosi ili bankarske grupu čiji je ta banka član.
- (4) Stavom (3) ovog člana ne sprečava se:
- a) davanje uputa, smjernica, prostorija, tehničke opreme ili drugih vrsta podrške ako se, prema procjeni Agencije, to smatra neophodnim za ostvarivanje ciljeva nezavisne procjene;
 - b) plaćanje nezavisnom procjenitelju iznosa one naknade i troškova koji su razumni u vezi sa provođenjem nezavisne procjene.

Član 4.

Pravna odvojenost

- (1) Nezavisni procjenitelj mora biti lice koje je pravno odvojeno od Agencije i bilo kojeg relevantnog organa javne vlasti ili institucije kojoj je povjereno vršenje javnih ovlaštenja, kao i od banke na koju se procjena odnosi ili bankarske grupe čiji je ta banka član.
- (2) Za potrebe iz stava (1) ovog člana primjenjuju se sljedeći zahtjevi:
 - a) za fizička lica nezavisni procjenitelj ne smije biti zaposlenik ili imati ugovorni odnos, sa Agencijom, bilo kojim relevantnim organom javne vlasti ili institucije kojoj je povjereno vršenje javnih ovlaštenja, kao i banke na koju se procjena odnosi ili bankarske grupe čiji je ta banka član;
 - b) za pravna lica, nezavisni procjenitelj ne smije pripadati istoj grupi povezanih lica sa Agencijom, bilo kojim relevantnim organom javne vlasti ili institucije kojoj je povjereno vršenje javnih ovlaštenja, kao i banke na koju se procjena odnosi ili bankarske grupu čiji je ta banka član.

Član 5.

Zajednički ili suprotni interesi

- (1) Nezavisni procjenitelj ne smije imati nikakav stvarni ili potencijalni značajan interes koji je zajednički ili suprotan interesu Agencije, bilo kojeg relevantnog organa javne vlasti ili institucije kojoj je povjereno vršenje javnih ovlaštenja, kao i banke na koju se procjena odnosi ili bankarske grupe čiji je ta banka član.
- (2) Za namjene stava (1) ovog člana, stvarni ili potencijalni interes će se smatrati značajnim kada bi, prema ocjeni Agencije, taj interes mogao da utiče ili se za njega može razumno smatrati da utiče na sud nezavisnog procjenitelja pri izvršavanju nezavisne procjene.
- (3) Za potrebe stava (1) ovog člana relevantni su interesi koji su zajednički ili suprotni interesu najmanje sljedećih strana:
 - a) više uprave i članova organa upravljanja bankom;
 - b) pravno ili fizičko lice koje ima kvalificirani udio u banci;
 - c) povjerioci koje je identifikovala Agencija, kao značajne, na osnovu informacija koje su dostupne Agenciji;
 - d) svaka banka iz grupe.
- (4) Za potrebe stava (1) ovog člana relevantno je najmanje sljedeće:
 - a) pružanje usluga, od strane nezavisnog procjenitelja, uključujući pružanje usluga u prošlosti, banci i licima koja su navedena u stavu (3) ovog člana, a posebno veza između tih usluga i elemenata koji su relevantni za nezavisnu procjenu;
 - b) lični i finansijski odnosi između nezavisnog procjenitelja, banke i lica koja su navedena u stavu (3) ovog člana;
 - c) ulaganja ili drugi materijalni finansijski interesi nezavisnog procjenitelja;

- (5) Ne dovodeći u pitanje stavove (3) i (4) ovog člana, smatra se da lice ima stvarni značajni interes koji je zajednički ili suprotan banci ako je nezavisni procjenitelj, u toku godine koja prethodi datumu na koji se procjenjuje kvalifikovanost lica da izvrši nezavisnu procjenu, završio zakonsku reviziju banke.
- (6) Svako lice koje se razmatra ili angažuje za nezavisnog procjenitelja mora:
 - a) primjenjivati, u skladu sa svim primjenljivim etičkim kodeksima i profesionalnim standardima, politike i procedure za identifikovanje svih stvarnih i potencijalnih interesa za koje bi moglo da se smatra da predstavljaju značajni interes u skladu sa stavom (2) ovog člana;
 - b) bez odlaganja obavijesti Agenciju o svakom stvarnom ili potencijalnom interesu koji nezavisni procjenitelj smatra da bi mogao, prema ocjeni Agencije, da predstavlja značajan interes u skladu sa stavom (2) ovog člana;
 - c) poduzeti prikladne korake, da osigura, da nijedan od članova osoblja ili drugih osoba koje su uključene u provođenje nezavisne procjene, nema nikakav značajan interes u skladu sa stavom (2) ovog člana.
- (7) Agencija bira nezavisnog procjenitelja ako procjeni da je ispunio uslove nezavisnosti u skladu sa ovom odlukom, na osnovu podataka kojima raspolaže, kao i podataka koje dostavi nezavisni procjenitelj na zahtjev Agencije.
- (8) Agencija može utvrditi dodatne uslove u pojedinačnom slučaju, koje nezavisni procjenitelj mora da ispuni da bi mogao biti izabran za vršenje nezavisne procjene, uključujući trošak njegovog angažovanja kao i njegove operativne, tehničke i kadrovske mogućnosti
- (9) Agencija zaključuje ugovor o vršenju nezavisne procjene sa nezavisnim procjeniteljem koji sadrži, predmet nezavisne procjene, rok za dostavljanje izvještaja o izvršenoj nezavisnoj procjeni, klauzulu o povjerljivosti podataka koji su povezani sa predmetom nezavisne procjene, visinu naknade za vršenje te procjene i drugo.

III. NEZAVISNA PROCJENA VRIJEDNOSTI PRIJE POKRETANJA POSTUPKA RESTRUKTURIRANJA

Član 6.

Opšte odredbe

- (1) Nezavisna procjena vrijednosti imovine i obaveza banke vrši se radi pružanja podataka i informacija na osnovu kojih Agencija utvrđuje da li su ispunjeni uslovi za otpis ili konverziju instrumenata kapitala, odnosno za restrukturiranje banke, za izbor odgovarajućeg instrumenta i mjere restrukturiranja, kao i da bi se obezbijedilo da su svi gubici u potpunosti prikazani u poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima banke, sačinjenim na dan preduzimanja aktivnosti restrukturiranja.
- (2) Nezavisna procjena se vrši ako je Agencija ocijenila:
 - a) da je stanje banke takvo da ona ne može ili vjerovatno neće moći da nastavi sa poslovanjem;
 - b) da nije vjerovatno da bi bilo koja druga mjera banke ili lica iz privatnog sektora, niti mjera preduzeta u postupku kontrole mogla u razumnom roku otkloniti smetnje za nastavak poslovanja banke;
 - c) da je, ako se nezavisna procjena vrši radi utvrđivanja ispunjenosti uslova za pokretanje postupka restrukturiranja, vjerovatno da bi se sprovođenjem restrukturiranja mogao na odgovarajući način ostvariti jedan ili više ciljeva restrukturiranja, koji se ne bi mogli ostvariti u istoj mjeri sprovođenjem likvidacionog ili stečajnog postupka.
- (3) Ako su uslovi iz stava (2) ovog člana ispunjeni, nezavisna procjena se vrši radi pružanja Agenciji sljedećih podataka i informacija:
 - a) u kojoj mjeri je potrebno otpisati, odnosno konvertovati pojedine elemente kapitala radi pokrića gubitaka banke ili njene dokapitalizacije;

- b) koji instrument ili mjera restrukturiranja su odgovarajući, odnosno u kojoj mjeri je potrebno poništiti dionice banke ili smanjiti njihovu nominalnu vrijednost, otpisati ili konvertovati prihvatljive obaveze banke, koje dionice, imovinu ili obaveze treba prenijeti, kao i koja bi se naknada za prodaju dionica, odnosno imovine i obaveza smatrala naknadom po tržišnim uslovima.

Član 7.

Opšti uslovi

- (1) Nezavisni procjenitelj dužan je da prilikom nezavisne procjene uzme u obzir sve okolnosti koje mogu uticati na očekivane gotovinske tokove imovine i obaveza banke i diskontne stope koje se primjenjuju na tu imovinu i obaveze, u cilju fer i realnog iskazivanja finansijskog stanja banke.
- (2) Nezavisni procjenitelj dužan je da istakne i obrazloži ključne pretpostavke koje su korištene u nezavisnoj procjeni, kao i da posebno istakne i obrazloži razlike između tih pretpostavki i pretpostavki koje su koristili organi banke prilikom sačinjavanja finansijskih izvještaja i izvještaja o kapitalu i kapitalnim zahtjevima, te da razlike potkrijepi odgovarajućim činjenicama.
- (3) Nezavisni procjenitelj dužan je da obezbjedi najbolju moguću pojedinačnu procjenu računovodstvene vrijednosti imovine i obaveza, ili njihovih kombinacija u skladu sa činjenicama kojim raspolaže i da dodatno odredi raspone vrijednosti za vrstu imovine i obaveza za koje je to moguće.
- (4) U okviru nezavisne procjene povjerioci banke će se dodatno podijeliti po redovima prioriteta u skladu sa zakonskim propisima koji regulišu provođenje postupka likvidacije i stečaja, uključujući:
 - a) vrijednost potraživanja u svakom redu prioriteta u skladu sa zakonskim propisima koji regulišu provođenje postupka likvidacije i stečaja;
 - b) ukupan iznos sredstava koja bi bila isplaćena, po redovima prioriteta, ako bi nad bankom bio sproveden postupak likvidacije i stečaja.
- (5) Ako je izvodljivo, uzimajući u obzir vremenski period i kredibilnost nezavisne procjene vrijednosti, Agencija može da zatraži nekoliko procjena vrijednosti od nezavisnih procjenitelja. U tom slučaju Agencija uspostavlja kriterije za određivanje koja procjena vrijednosti će biti korištena.

Član 8.

Datum procjene vrijednosti

- (1) Referentni datum procjene vrijednosti je datum koji je najbliži datumu očekivane odluke Agencije o pokretanju postupka restrukturiranja ili otpisa ili konverzije instrumenata kapitala.
- (2) Vežano za obaveze koje proističu iz ugovora o finansijskim derivatima, datum procjene vrijednosti definiše se posebnim uputstvom Agencije.

Član 9.

Informacije za procjenu vrijednosti

Nezavisna procjena zasniva se na svim podacima i informacijama koji su dostupni na datum za koji se sačinjava procjena (u daljem tekstu: datum procjene) a koja naročito podrazumjevaju:

- a) podatke i informacije iz finansijskih i regulatornih izvještaja banke za period koji je najbliži datumu procjene vrijednosti;
- b) objašnjenje ključnih metodologija, pretpostavki i ocjena koje banka koristi za pripremu finansijskih i regulatornih izvještaja;
- c) podatke i informacije iz poslovnih knjiga i evidencija banke;
- d) procjenu finansijskog stanja banke izvršenu od strane Agencije i podatke i informacije koje je Agencija prikupila u skladu sa članom 164. stav (1) tačka i) Zakona o bankama;

- e) podatke i informacije koje su dostupne na tržištu;
- f) zaključke koje je donio nezavisni procjenitelj iz razgovora sa upravom banke i revizorima;
- g) poređenja kvaliteta aktive banke sa kvalitetom aktive bankarskog sektora kada je to relevantno;
- h) slične nezavisne procjene drugih nezavisnih procjenitelja;
- i) istorijske podatke i informacije, ako su iz njih isključene okolnosti koje nisu od značaja za konkretnu procjenu, a u obzir uzete okolnosti koje su od značaja za procjenu;
- j) analizu trendova, adekvatno prilagođene tako da odražava konkretne okolnosti banke.

Član 10.

Uticaj sporazuma grupe

- (1) Nezavisni procjenitelj vrijednosti će za banku koja je dio grupe, uzeti u obzir uticaj koji postojeći sporazumi podrške unutar grupe, mogu da imaju na vrijednost imovine i obaveza, ako je moguće očekivati primjenu tih sporazuma.
- (2) Nezavisni procjenitelj vrijednosti će uzeti u obzir samo uticaj formalnih ili neformalnih sporazuma unutar grupe ako je, na osnovu okolnosti, vjerovatno da će ti sporazumi ostati na snazi u kontekstu stresnog finansijskog stanja grupe ili restrukturiranja.
- (3) Nezavisni procjenitelj vrijednosti će, u nezavisnoj procjeni, konstatovati da li su sredstava banke unutar grupe na raspolaganju za pokrivanje gubitaka drugih subjekata grupe.

Član 11.

Izvještaj o procjeni vrijednosti

Nezavisni procjenjivač će pripremiti izvještaj o procjeni vrijednosti Agenciji, koji će osim elemenata propisanih članom 189. Zakona kao minimum uključivati i sljedeće:

- a) procjenu vrijednosti obaveza koje proističu iz finansijskih derivata, u skladu sa posebnim uputstvom Agencije;
- b) sažeti pregled procjene vrijednosti uključujući zaključke o najboljim pojedinačnim procjenama, rasponima vrijednosti i mogućim neizvjesnostima u procjeni vrijednosti;
- c) objašnjenje ključnih metodologija i pretpostavki koje su korištene u procjeni vrijednosti, koliko je procjena vrijednosti osjetljiva na te izbore i, ako je izvodljivo, objašnjenje načina na koji se te metodologije i pretpostavke razlikuju od onih koje nisu korištene;
- d) sve dodatne informacije koje bi, prema mišljenju nezavisnog procjenitelja, pomogle Agenciji.

A. NEZAVISNA PROCJENA VRIJEDNOSTI RADI OBEZBJEĐIVANJA PODATAKA I INFORMACIJA O ISPUNJENOSTI USLOVA ZA OTPIS ILI KONVERZIJU INSTRUMENATA KAPITALA ODNOSNO RESTRUKTURIRANJE BANKE

Član 12.

Opšti principi

- (1) Nezavisni procjenitelj dužan je da za potrebe pružanja podataka i informacija o ispunjenosti uslova za otpis i konverziju kapitala, odnosno za restrukturiranje banke primjeni jednu ili više odgovarajućih metodologija koje se zasnivaju na opreznim i realističnim pretpostavkama.
- (2) Metodologija iz stava (1) ovog člana mora biti u skladu sa računovodstvenim propisima i propisima kojim se uređuje poslovanje banaka.

Član 13.

Područja koja zahtijevaju posebnu pažnju prilikom procjene vrijednosti

Prilikom vršenja nezavisne procjene, nezavisni procjenitelj je dužan da naročitu pažnju posveti oblastima u kojima postoji znatna neizvesnost u vezi sa vrijednošću imovine i obaveza, pod kojima se naročito smatraju krediti i portfoliji kredita, sredstva stečena naplatom potraživanja, finansijski

instrumenti po fer vrijednosti, goodwill i druga nematerijalna ulaganja, obaveze za poreze i doprinose kao i potencijalni troškovi u vezi sa sporovima i mjerama koje prema banci poduzima Agencija, odnosno nadležno regulatorno tijelo prema članu bankarske grupe.

Član 14.

Faktori koji utječu na procjenu

- (1) Nezavisni procjenitelj dužan je uzeti u obzir opšte faktore koji mogu da utiču na ključne prepostavke na kojima su zasnovane procjena imovine i obaveza banke navedene u članu 13. ove odluke, uključujući sljedeće faktore:
 - a) makroekonomski uslovi i situacija na tržištu koja može uticati na poslovanje banke;
 - b) poslovni model i strategija banke;
 - c) standarde ulaganja banke, uključujući politike odobravanja plasmana;
 - d) okolnosti i prakse za koje je vjerovatno da dovode do neizvjesnosti vezano za plaćanja;
 - e) okolnosti koje utiču na iznos aktive ponderisane rizikom;
 - f) okolnosti u vezi sa likvidnošću i sredstvima finansiranja banke;
 - g) sposobnost banke da u određenom periodu zadrži određenu aktivu i da iz nje obezbijedi predvidive novčane tokove.
- (2) Nezavisni procjenjivač će jasno da odvoji sve materijalne nerealizovane dobitke koji su identifikovani u procesu procjene vrijednosti, do stepena do kog ti dobitci nisu priznati u procjeni vrijednosti i obezbijedit će adekvatne informacije u izvještaju o procjeni vrijednosti o izuzetnim okolnostima koje su dovele do tih dobitaka.

B. NEZAVISNA PROCJENA VRIJEDNOSTI RADI PRUŽANJA PODATAKA I INFORMACIJA O MJERAMA KOJE TREBA PODUZETI U VEZI SA OTPISOM I KONVERZIJOM INSTRUMENTATA KAPITALA, ODNOSNO RESTRUKTURIRANJEM BANKE

Član 15.

Opšti principi

- (1) Nakon otpočinjanja vršenja nezavisne procjene banke, Agencija će kada ocjeni da je to potrebno, radi provođenje sveobuhvatne nezavisne procjene, obavjestiti nezavisnog procjenitelja o instrumentima restrukturiranja i mjerama predviđenim planom restrukturiranja banke, odnosno o drugim planiranim mjerama i instrumentima restrukturiranja.
- (2) Nezavisni procjenitelj dužan je da izvrši procjenu uticaja preduzimanja različitih instrumenata i mjera restrukturiranja na gotovinske tokove banke, odnosno na finansijski položaj banke, kao i na kapital i kapitalne zahtjeve.
- (3) Prilikom vršenja nezavisne procjene iz stava (2) ovog člana nezavisni procjenitelj dužan je da iskaže sve gubitke na imovini banke koji su utvrđeni prilikom procjene gotovinskih tokova koji se razumno mogu očekivati u vezi sa imovinom i obavezama banke nakon poduzimanja instrumenata i mjera restrukturiranja.
- (4) Prilikom vršenja procjene iz stava (2) ovog člana nezavisni procjenitelj uzima u obzir i moguće potraživanje Agencije i lica koji bi učestvovali u finansiranju restrukturiranja banke po osnovu nadoknade troškova u vezi sa provođenjem postupka restrukturiranja, kao i troškove kamata i naknada za eventualno korištenje zajmova, kredita, garancija i drugih prihvatljivih oblika podrške banaka i ostalih trećih strana koji su obezbijedeni banci za finansiranje restrukturiranja.
- (5) U slučaju da izvršena procjena vrijednosti u značajnoj mjeri odstupa od vrijednosti koje banka iskazuje u finansijskim izvještajima, nezavisni procjenitelj će koristiti pretpostavke procjene vrijednosti da obezbijedi informacije za prilagođavanja pretpostavki i računovodstvenih politika koje su neophodne za pripremanje ažuriranog bilansa stanja, na način koji je

konzistentan sa primjenljivim računovodstvenim okvirom. Nezavisni procjenitelj će iskazati iznos naknadno utvrđenog gubitka, te opisati razloge na kojima se zasniva utvrđeni gubitak.

- (6) U slučaju konverzije instrumenata kapitala ili drugih obaveza u kapital, procjena vrijednosti će obezbijediti procjenu vrijednosti kapitala nakon konverzije za nove dionice koje se prenose ili emituju kao naknada za konverziju. Procjena će formirati osnovu za određivanje iznosa otpisa, odnosno nivoa konverzije instrumenata kapitala potrebnog za pokriće gubitaka i/ili dokapitalizaciju banke.

Član 16.

Osnov mjerenja

- (1) Nezavisni procjenitelj dužan je da procjeni gotovinske tokove u vezi sa imovinom i obavezama banke, koji se razumno mogu očekivati, nakon poduzimanja instrumenata i mjera restrukturiranja, kao i da te gotovinske tokove diskontuje uzimajući u obzir vrijeme u kojem očekivani gotovinski tokovi treba da se realizuju, troškove finansiranja imovine ili obaveza, finansijski položaj banke nakon restrukturiranja kao i uslove na tržištu.
- (2) Gotovinski tokovi iz stava (1) ovog člana mogu se procjenjivati zbirno za oblike imovine, odnosno obaveza koje imaju zajedničke karakteristike.
- (3) Ako je planiranim instrumentima i mjerama restrukturiranja predviđeno da banka zadrži određenu imovinu i obaveze, nezavisni procjenitelj dužan je da svoju procjenu vrijednosti te imovine, odnosno obaveza, zasnjuje na sadašnjoj vrijednosti gotovinskih tokova sa odgovarajućim diskontom, koje se može očekivati pod opreznim i realističnim pretpostavkama, uzimajući u obzir sve efekte koje pokretanje postupka restrukturiranja može imati na prethodno korištene pretpostavke prilikom procjene odgovarajućih gotovinskih tokova.
- (4) Ako je planiranim mjerama i instrumentima restrukturiranja predviđeno da se izvrši prenos određene imovine i obaveza, nezavisni procjenitelj dužan je da svoju procjenu vrijednosti te imovine, odnosno obaveza, zasnjuje na očekivanim gotovinskim tokovima za njihovu prodaju ili prenos u okviru odgovarajućeg perioda.

C. PRIVREMENA PROCJENA VRIJEDNOSTI

Član 17.

Uslovi i način vršenja privremene procjene

- (1) Za vršenje privremene procjene iz člana 189. Zakona o bankama primjenjuju se odredbe čl. 3. do 16. ove odluke u mjeri u kojoj je to moguće, imajući u vidu hitnost postupka i druge okolnosti koje opravdavaju vršenje ove privremene procjene.
- (2) Nezavisni procjenitelj dužan je da u privremenu procjenu imovine i obaveza banke uključi i rezerve za dodatne gubitke, kada se na osnovu poznatih činjenica i okolnosti ti gubitci mogu očekivati. Nezavisni procjenitelj dužan je da adekvatno obrazloži i opravda pretpostavke na osnovu kojih se utvrđuje mogućnost postojanja dodatnih gubitaka, imajući u vidu najznačajnije rizike kojima je banka izložena, kao i utvrđene nedostatke u njenim računovodstvenim politikama i procedurama.
- (3) U svrhu određivanja iznosa rezervi za dodatne gubitke, nezavisni procjenitelj će identifikovati sve faktore koji bi mogli da utiču na očekivane gotovinske tokove kao rezultat primjene instrumenata i mjera restrukturiranja za koje je vjerovatno da će biti primjenjeni.
- (4) Iznos rezervi iz stava (2) ovog člana utvrđuje se na osnovu priznatih standarda za utvrđivanje vrijednosti imovine, pri čemu se podaci o gubicima utvrđeni za jedan oblik imovine mogu primjeniti i za druge oblike imovine, uz eventualne korekcije.
- (5) Odredbe stava (2), (3) i (4) ovog člana shodno se primjenjuju u slučaju kada Agencija vrši privremenu procjenu.

IV. NEZAVISNA PROCJENA VRIJEDNOSTI NAKON POKRETANJA POSTUPKA RESTRUKTURIRANJA

Član 18.

Opšte odredbe

- (1) Agencija je dužna da odmah, nakon što je pokrenut postupak restrukturiranja ili nakon što su primjenjeni instrumenti restrukturiranja, obezbijedi da se izvrši nezavisna procjena o tome da li bi dioničari i povjerioci banke odnosno Agencija za osiguranje depozita BiH bili u povoljnijem položaju da je umjesto postupka restrukturiranja nad bankom pokrenut stečajni postupak.
- (2) Procjenom iz stava (1) ovog člana utvrđuju se:
 - a) gubici koje snose lica iz stava (1) ovog člana u postupku restrukturiranja;
 - b) gubici koje bi lica iz stava (1) ovog člana pretrpile da je na dan pokretanja postupka restrukturiranja pokrenut stečajni postupak nad bankom;
 - c) eventualna razlika u visini ovih gubitaka i njen iznos.
- (3) Referentni datum nezavisne procjene vrijednosti iz stava (1) ovog člana je datum donošenja rješenja o restrukturiranju.
- (4) Za potrebe utvrđivanja gubitaka lica iz stava (1) ovog člana, u postupku restrukturiranja, nezavisni procjenitelj će se oslanjati na dostupne informacije u vezi sa činjenicama i okolnostima koje su postojale na datum ili datume primjene određenih instrumenata restrukturiranja.
- (5) Ako nezavisnu procjenu iz stava (1) ovog člana vrši isto lice koje je izvršilo nezavisnu procjenu vrijednosti imovine i obaveza banke iz člana 189. Zakona, ove procjene su obavezno razdvojene.

Član 19.

Pretpostavke za procjenu

Nezavisni procjenitelj dužan je da sprovede procjenu vrijednosti na osnovu sljedećih pretpostavki:

- a) da je pokrenut stečajni postupak nad bankom u vrijeme kad je doneseno rješenje o pokretanju postupka restrukturiranja;
- b) da mjere restrukturiranja nisu bile preduzete i
- c) da banci u restrukturiranju nije pružena vanredna javna finansijska podrška.

Član 20.

Evidencija imovine i obaveza

- (1) Nezavisni procjenitelj će sačiniti pregled svih stavki bilansne i vanbilansne imovine banke za koja se može očekivati unovčavanje kao i imovine koja se naknadno može pojaviti. Navedeno će uključivati i imovinu za koju je evidentno postojanje povezanih gotovinskih tokova ili se može razumno očekivati.
- (2) Banka će nezavisnom procjenitelju prezentirati pregled potraživanja kao i pregled potencijalnih potraživanja, koji će uključivati klasifikaciju svih potraživanja u skladu sa redovima prioriteta isplate prema zakonskim propisima koji regulišu provođenje postupka stečaja.
- (3) Nezavisni procjenitelj će zasebno identifikovati svaku stavku založene imovine i obaveze koje su osigurane tom založenom imovinom.

Član 21.

Postupanje prema dioničarima i povjeriocima u restrukturiranju

- (1) U svrhu utvrđivanja gubitaka dioničara ili povjerilaca banke, odnosno Agencije za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine u postupku restrukturiranja, nezavisni procjenitelj će identifikovati sva potraživanja koja su neizmirena nakon otpisa ili konverzije instrumenata

kapitala i primjene svih instrumenata restrukturiranja, a dodijeliće ta potraživanja pravnim i fizičkim licima koja su bila dioničari i povjerioci banke na dan pokretanja postupka restrukturiranja. Izuzetno, ako pravna i fizička lica koja su bila dioničari i povjerioci banke na dan pokretanja postupka restrukturiranja, u toku postupka restrukturiranja prime novčanu naknadu kao rezultat primjene instrumenata restrukturiranja, nezavisni procjenitelj će odrediti njihove stvarne gubitke u skladu sa ovim članom.

- (2) Ako lica iz stava (1) ovog člana u toku postupka restrukturiranja kao naknadu prime neki od instrumenata kapitala, nezavisni procjenjivač će odrediti njihove stvarne gubitke kroz vršenje procjene ukupne vrijednosti dionica koje su prenesene ili izdate kao naknada za vlasnike konvertovanih instrumenata kapitala ili na povjerioce koji su učestvovali u otpisu ili konverziji instrumenata kapitala.
- (3) Za dionice iz stava (2) ovog člana, procjena koja se zahtijeva u tom stavu zasnovana je na procjenjenoj tržišnoj cijeni.
- (4) Ako lica iz stava (1) ovog člana u toku postupka restrukturiranja prime naknadu u obliku novog potraživanja, nezavisni procjenitelj će odrediti stvarne gubitke kroz uzimanje u obzir faktora kao što su promjene u ugovorenim novčanim tokovima koji rezultuju iz otpisa ili konverzije, ili primjenu drugih instrumenata restrukturiranja, kao i relevantne diskontne stope.
- (5) Za sva neizmirena potraživanja, nezavisni procjenitelj može da uzme u obzir cijene na aktivnim tržištima za iste ili slične instrumente koje je emitovala ta banka u okviru restrukturiranja ili drugi slični subjekti, ukoliko su iste dostupne i zajedno sa faktorima koji su opisani u st. (2) i (3) ovog člana.

Član 22.

Postupanje prema dioničarima i povjeriocima u slučaju stečaja

- (1) Metodologija za provođenje nezavisne procjene gubitaka dioničara ili povjerilaca banke odnosno Agencije za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine, pod pretpostavkom da je na dan pokretanja postupka restrukturiranja nad bankom pokrenut stečajni postupak, sprovest će se na osnovu diskontovanog iznosa očekivanih gotovinski tokova u okviru postupka provođenja stečaja.
- (2) Očekivani gotovinski tokovi će biti diskontovani prema stopi ili stopama koje odražavaju kamatne stope za sve instrumente duga, koje su važeće na dan donošenja odluke o restrukturiranju, u očekivanom roku i kojim će se namiriti pojedinačne obaveze prema redosljedu prioriteta iz člana 227. Zakona.
- (3) Nezavisni procjenitelj će uzeti u obzir sljedeće faktore pri određivanju diskontovanog iznosa očekivanih gotovinskih tokova, u okviru stečajnog postupka:
 - a) zakonske propise za provođenje stečajnog postupka i uobičajenu praksu za provođenje stečajnog postupka u relevantnoj oblasti odgovornosti, koja može da utiče na faktore kao što su očekivani period naplate potraživanja ili stopa naplate;
 - b) troškove stečajnog postupka koji se mogu razumno predvidjeti;
 - c) informacije o stečajnim postupcima koji su provedeni u prošlosti za slične subjekte, ako su dostupne i relevantne.
- (4) Za imovinu kojom se trguje na aktivnom tržištu, nezavisni procjenitelj će koristiti cijene koje su aktuelne u vrijeme procjene, osim ako konkretne okolnosti otežavaju mogućnost utrživanja imovine banke, kao npr. koncentracija, zasićenje i dubina tržišta.
- (5) Za imovinu kojom se ne trguje na aktivnom tržištu, nezavisni procjenitelj će uzeti u obzir određeni broj faktora kada određuje iznos očekivanih gotovinskih tokova, uključujući sljedeće:
 - a) cijene na aktivnim tržištima na kojima se trguje sličnom imovinom;
 - b) cijene koje su postignute u stečajnim postupcima za imovinu slične prirode i stanja;
 - c) cijene koje su aktuelne u transakcijama koje uključuju prodaju dionica, odnosno imovine prava i obaveza banke ili prenos na banku za posebne namjene, ili prenos na društvo za upravljanje imovinom, u kontekstu restrukturiranja sličnih banaka;

- d) vjerovatnoću da se imovina unovči u stečajnom postupku;
 - e) očekivane tržišne uslove u toku trajanja stečajnog postupka, uključujući dubinu tržišta i sposobnost tržišta da razmjeni relevantnu količinu imovine u toku tog perioda;
 - f) dužinu trajanja stečajnog postupka.
- (6) Pretpostavljena unovčena vrijednost imovine, koja je rezultat procjene vrijednosti, bit će dodjeljena dioničarima i povjericima u skladu sa redovima prioriteta iz člana 227. Zakona.

Član 23.

Izvještaj o procjeni vrijednosti

Nezavisni procjenitelj će sačiniti izvještaj o procjeni vrijednosti, koji će dostaviti Agenciji, a koji će uključivati sljedeće elemente kao minimum:

- a) sažeti pregled procjene vrijednosti uključujući predstavljanje raspona procjene vrijednosti i razloga zbog kojeg nije bilo moguće precizno utvrditi iznos, već je bilo neophodno navesti navedeni raspon u procjeni vrijednosti;
- b) objašnjenje primjenjenih metodologija i pretpostavki, te koliko je procjena vrijednosti osjetljiva na izbor istih;
- c) objašnjenje, ako je izvodljivo, zašto se procjena vrijednosti razlikuje od drugih relevantnih procjena vrijednosti, uključujući procjene vrijednosti u restrukturiranju provedene u skladu sa članom 189. Zakona ili druge regulatorne ili računovodstvene procjene vrijednosti.

V. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 24.

Stupanje na snagu

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

Broj: U.O.-18-05/18
Sarajevo, 29.03.2018. godine

PREDSJEDNICA
UPRAVNOG ODBORA

mr. sc. Ljerka Marić, dipl.ecc. s.r.